

STORTINGET

Representantforslag 19 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Morten Wold, Bård Hoksrud, Per-Willy Amundsen,
Tor André Johnsen

Dokument 8:19 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Morten Wold, Bård Hoksrud, Per-Willy Amundsen og Tor André Johnsen om bedre ivaretagelse av samfunnets behov for vern mot og behandling av alvorlig psykisk syke personer

Til Stortinget

Bakgrunn

Den siste tids hendelser har avdekket et behov for at det rettes oppmerksomhet mot grenseområdet mellom helse- og straffelovgivningen, da særlig med henblikk på tvangsbruk og samfunnets behov for vern mot potensielt farlige individer og ivaretagelsen av deres helse.

Den generelle samfunnsutviklingen, herunder særlig på rusfeltet med økende innslag av syntetiske rusmidler som kan gi alvorlige psykiske helseproblemer, gir også problemstillingen en aktualitet.

I forrige valgperiode ble det fremmet et forslag i Stortinget om å foreta en følgeevaluering av endringene i psykisk helsevernloven. Forslaget fikk ikke flertall, men forslagsstillerne ønsker nå å fremme deler av forslaget på nytt med noen tillegg og presiseringer.

Forslagsstillerne vil at det utredes detaljert hvilke konsekvenser samtykkekravet som ble innført ved endringen i psykisk helsevernloven i 2017, har hatt.

Forslagsstillerne viser til at krav til samtykke for tvungent psykisk helsevern var omstridt før det ble innført. Flere høringsinstanser pekte på at det å innføre en modell der pasienter med en alvorlig psykisk lidelse lettere kan nekte å ta imot behandling fra psykisk helse-

vern, kunne få alvorlige helsemessige konsekvenser for pasientene. Det ble advart om at forslaget kunne føre til at noen pasienter kom senere i gang med behandling dersom helsetjenesten ikke lyktes med annen oppfølging på frivillig basis. Forslagsstillerne ønsker at utredningen ser særskilt på denne problemstillingen.

Politiet rapporterer om at oppdragsmengden relatert til psykisk syke personer er økende. Forslagsstillerne har også fått flere tilbakemeldinger fra pasienter, helsepersonell, pårørende og politi om at lovendringen har hatt alvorlige helsemessige og velferdsmessige konsekvenser.

Forslagsstillerne mener at utredningen også særlig bør se på politiets rolle i situasjoner der de er fremstillende myndighet som har brakt en person til helsevesenet for vurdering av tvangsinnleggelse etter psykisk helsevernloven. Både politiets rolle i prosessen samt informasjonsutveksling og samhandling mellom politimyndighetene og helsevesenet bør vurderes i lys av politiets rolle i ivaretagelsen av samfunnsvernet.

Det ble i 2016 foretatt endringer i straffelovens bestemmelser om dom på overføring til tvungent psykisk helsevern. Utredningen bør på tilsvarende måte ta for seg hvilke konsekvenser dette har hatt i praksis.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen utrede konsekvensene av endringene i straffeloven i 2016 om dom på overfø-

- ring til tvunget psykisk helsevern og av innføringen av samtykkekravet i psykisk helsevernloven i 2017.
2. Stortinget ber regjeringen utarbeide forslag til endringer i psykisk helsevernloven og straffeloven,

for bedre ivaretagelse av samfunnets behov for vern mot og behandling av alvorlig psykisk syke personer.

27. oktober 2021

Morten Wold

Bård Hoksrud

Per-Willy Amundsen

Tor André Johnsen